

Pressemelding

Dato: 19.06.2018

Evalueringer av forskning og utdanning gir ny kunnskap

Høy kvalitet på forskning og utdanning går hånd i hånd viser NOKUT og Forskningsrådets felles evalueringer av samfunnsfagene i Norge. De internasjonale ekspertpanelene anbefaler at utdanningene i statsvitenskap, sosiologi og økonomi forankres i solide fagmiljøer og leveres av undervisere som selv er aktive forskere. Evalueringsrapportene legges fram i dag.

Ti institusjoner har vært med på evalueringen der ekspertpaneler har sett på samspillet mellom utdanning og forskning innen fagene statsvitenskap, sosiologi og samfunnsøkonomi.

– Ekspertenes konklusjoner er svært interessante. Evalueringene deres gir oss og institusjonene ny kunnskap om hvordan institusjonens to kjerneaktiviteter spiller hverandres nivå, sier NOKUTs direktør Terje Mørland.

NOKUT har gjort dette arbeidet på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Evalueringspanelene består av høyt kvalifiserte forskere og utdanningsledere innenfor sine fagområder, og de er rekruttert fra institusjoner i Nederland, Storbritannia, Sverige og Danmark.

– Vi har en ambisjon om å videreutvikle denne evalueringsmodellen til bruk i framtidige fellesevalueringer, vektlegger Mørland.

Omfattende evalueringsprosess

Prosjektet var tredelt: én evaluering av forskningskvaliteten, én av utdanningskvaliteten og én fellesevaluering av samspillet mellom forskning og utdanning.

– Forskningsrådet har hatt ansvaret for forskningsevalueringen og NOKUT har hatt ansvaret for utdanningsevalueringen. I tillegg har vi satt sammen felles paneler som har vurdert samspillet mellom forskning og utdanning. Her har panelene sammenlignet resultatene fra forsknings- og utdanningsevalueringene og vurdert faktorer som knytter disse aktivitetene tettere sammen, sier seksjonssjef i evaluerings- og utviklingsseksjonen i NOKUT Stephan Hamberg. Han er ansvarlig for NOKUTs del av prosjektet.

– Ekspertene mener institusjonene har mye å vinne på at studieprogrammene spiller forskningsaktiviteten i fagmiljøene, da dette muliggjør en solid forskningsbasering av utdanningstilbudet. De er også tydelige på at forskningsorienteringen på bachelornivået må styrkes, mellom annet ved økt fokus på metodefag og ved at studentene anvender kunnskapene i en utvidet bacheloroppgave, fortsetter Hamberg.

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen Telefon: (+47) 21 02 18 00 Faks: (+47) 21 02 18 01	Postadresse Postboks 578 1327 Lysaker	Besøksadresse Drammensveien 288	Kommunikasjonsdirektør Gard Sandaker-Nielsen gsn@nokut.no Tlf: (+47) 951 57 471
--	--	--	---

Han legger til at NOKUT vil arrangere et seminar til høsten.

– Her vil vi gå mer i dybden på forholdet mellom utdanning og forskning og se nærmere på hvordan man kan få til et bedre samspill dem imellom. Mer informasjon om dette kommer over sommeren.

De viktigste funnene fra samspillsevalueringen:

- Institusjoner som gjør det godt i forskningsevalueringen, gjør det tilsvarende bra – eller bedre – i utdanningsevalueringen.
- Små institusjoner som ikke har bredde i forskningsmiljøet, bør ta grep for å sikre at alle deler av studieprogrammet er forskningsbasert. Dette kan gjøres ved å spesialisere studieprogrammet eller ved å inngå samarbeid med andre institusjoner.
- Undervisningen bør gis av aktive forskere, da dette er med på å sikre god forskningsbasering av utdanningen.
- Forskningsorienteringen på bachelornivået bør styrkes. Dette omfatter økt fokus på metode, en tettere integrering av metodefag og teorifag og ved at omfanget av bacheloroppgaven økes.

Forbedringspotensialer på tvers av disiplinene

I en egen evaluering har ekspertpanelet vurdert kvaliteten på de samme utdanningene. Selv om mye er bra, peker ekspertene her på en rekke utfordringer som går igjen på tvers av fagområdene.

– Det store bildet er at det jevnt over står bra til med utdanningskvaliteten innenfor de tre fagområdene selv om det forekommer kvalitetsforskjeller særlig mellom store og små institusjoner. Behov for mer helhetlige programstrukturer, sterkere forskningsbasering, mer metodefag, et tydeligere internasjonalt perspektiv i utdanningen og mer samarbeid mellom institusjonene er observasjoner som går igjen på tvers av fagområder og institusjoner, sier Hamberg.

De viktigste funnene fra evalueringen:

- Samtlige paneler påpeker at studietilbudene er lite internasjonalt orienterte. Med noen få unntak er pensum i all hovedsak norsk, undervist på norsk til en norsk studentmasse. Panelene savner et større internasjonalt perspektiv både i programmenes innhold og struktur og oppfordrer institusjonene til å utvikle internasjonale studieprogrammer.
- Panelene er videre samstemte i sin kritikk av 'for sent og for lite' metodeundervisning på bachelor-nivået og anbefaler at forskningsorienteringen på bachelornivået styrkes.
- Det fremkommer av rapportene at institusjonene fremdeles velger svært tradisjonelt når det kommer til undervisnings- og vurderingsformer. Uavhengig av disiplin så er det den tradisjonelle forelesningen som dominerer undervisningen, og studentenes kunnskap testes i

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen Telefon: (+47) 21 02 18 00 Faks: (+47) 21 02 18 01	Postadresse Postboks 578 1327 Lysaker	Besøksadresse Drammensveien 288	Kommunikasjonsdirektør Gard Sandaker-Nielsen gsn@nokut.no Tlf: (+47) 951 57 471
--	--	--	---

all hovedsak i skriftlige skoleeksamener eller hjemmeeksamener. Det er påfallende lite bruk av digitale verktøy i undervisningen, og muntlige eksamensformer benyttes sjelden.

- Flere av studietilbudene tilbys ved små institusjoner som har færre fagansatte og derfor mindre bredde i fagmiljøet. Panelene anbefaler innenfor samtlige fagområder at små institusjoner tar nødvendige grep for å sikre at undervisningen som tilbys forankres i et aktivt forskningsmiljø, enten ved å inngå samarbeidsavtaler med andre institusjoner eller ved å tilby mer spesialiserte utdanningsløp som reflekterer bredden og dybden i fagmiljøet.
- Sosiologipanelet retter en tydelig anbefaling til kunnskapsdepartementet om å gi institusjonene selv autonomi til å sette egnede opptakskrav for studietilbudene sine. Økonomipanelet stiller også spørsmål til hvorfor matematikk kun unntaksvis utgjør et opptakskrav til samfunnsøkonomiutdanningen og argumenterer for at skjerpede opptakskrav kan være med på å senke frafallsprosenten.
- Økonomipanelet er svært overrasket og kritiske til at ordningen med femårige integrerte masterprogrammer videreføres i Norge. Ved flere institusjoner tilbys det femårige utdanningsløpet som et alternativ til 3+2-ordningen, og dette mener panelet at skaper et unødvendig skille mellom studenter som utdanner seg innenfor samme fagområde. Dersom grunnlaget for å beholde det femårige løpet er at institusjonene har større frihet til å sette egnede opptakskrav, mener panelet at dette bør gjøres med bruk av andre virkemidler.

Om evalueringene:

Prosjektet var tredelt: en evaluering av forskningskvaliteten, en av utdanningskvaliteten og en fellesevaluering av samspillet mellom forskning og utdanning.

- 34 institusjoner har deltatt i Forskningsrådets evaluering av norsk samfunnsvitenskapelig forskning. Evalueringen har resultert i konkrete anbefalinger om tiltak for å fremme kvalitet og effektivitet i den samfunnsvitenskapelige forskningen i Norge.
- 10 institusjoner og til sammen 58 studietilbud har deltatt i NOKUTs evaluering av utdanningskvalitet innen statsvitenskap, sosiologi og økonomi. Evalueringen har resultert i konkrete anbefalinger om tiltak for å fremme kvaliteten i utdanningen i de respektive fagene.
- NOKUT og Forskningsrådet samarbeidet om en evaluering av samspillet mellom forskning og utdanning, og denne omfatter de 10 institusjonene som både har deltatt i NOKUTs og Forskningsrådets evalueringer.

Les rapportene

- [Joint evaluations of research and education – a pilot study \(pdf\)](#)
- [Educational quality in economics in Norway \(pdf\)](#)

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen Telefon: (+47) 21 02 18 00 Faks: (+47) 21 02 18 01	Postadresse Postboks 578 1327 Lysaker	Besøksadresse Drammensveien 288	Kommunikasjonsdirektør Gard Sandaker-Nielsen gsn@nokut.no Tlf: (+47) 951 57 471
--	--	--	---

- [Educational quality in political science in Norway \(pdf\)](#)
- [Educational quality in sociology in Norway \(pdf\)](#)

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen Telefon: (+47) 21 02 18 00 Faks: (+47) 21 02 18 01	Postadresse Postboks 578 1327 Lysaker	Besøksadresse Drammensveien 288	Kommunikasjonsdirektør Gard Sandaker-Nielsen gsn@nokut.no Tlf: (+47) 951 57 471
--	--	--	---